

Eigendafundur Heilbrigðiseftirlits Vesturlands var haldinn að Hótel Varmaland þann 6. maí 2024.

Fundurinn hófst á sameignlegum hádegismat kl. 12.00 og óformlegu spjalli. Kl. 13.00 hófst formleg dagskrá.

Fundinn sátu:

Kristinn formaður, Haraldur Ben, Ragnar Baldvin og Einar Brandsson frá Akraneskaupstað, Stefán Broddi og Sigrún Ólafs frá Borgarbyggð, Birkir Snær og Andrea frá Hvalfjarðarsveit, Kristín frá Skorradal, Garðar Freyr Dalabyggð, Ágústa frá Grundarfjarðarbæ. Páll og Guðveig frá SSV sátu einnig fundinn ásamt starfsfólki Heilbrigðiseftirlits Vesturlands, Þorsteini, Ásu, Rannveigu, Aðalbjörgu og Kristínu Elísabetu.

Fundarstjóri: Kristinn Hallur Sveinsson

Fundarritari: Ása Hólmarsdóttir.

Framkvæmdastjóri heilbrigðiseftirlits Þorsteinn Narfason kynnti mál 1 til 5

Dagskrá:

1. Kynntar voru niðurstöður starfshóps Umhverfis- orku og loftslagsráðuneytis og tilurð starfshópsins sem stóð að skýrslunni. Fram kom að ekkert samráð var haft við sveitarfélög við vinnslu skýrslunnar.

Umræður urðu um:

- Áhættumat fyrirtækja og var því svarað til að gjaldskrá heilbrigðiseftirlitsins byggir á áhættumati.
- Rætt um þörf á samræmingu og hvað hún felur í sér. Varðandi samræmingu eftirlits kom fram að það eru yfirstofnanirnar Matvælastofnun og Umhverfisstofnun sem bera ábyrgð á samræmingu heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga.
- Rætt var um skráningarreglugerð þar sem hluti starfsleyfa færast yfir í skráningu og kom fram í kynningu Þorsteins að þetta sé reglugerð sem hefur gengið mjög illa að innleiða. Bæði hafa fyrirtæki og eftirlitsaðilar átt í vandræðum að fylgja henni eftir en sótt er um skráningu á miðlægu svæði á island.is. Einnig hefur tæknileg lausn sem boðuð var til að færa gögn sjálfvirk í gagnagrunna heilbrigðiseftirlitssvæða ekki komið.
- Útskýrt var hvernig eftirlitskerfi heilbrigðiseftirlits heldur utan um öll fyrirtæki og kvartanir og sendir sjálfvirk áminningu þegar starfsleyfi og frávik eru að renna út.
- Rætt um kosti og galla þess að hafa eftirlitið í héraði í nálægð við þann stað þar sem vandamálin verða til, rætt um að þjónustan gæti minnkað og orðið ópersónulegri ef eftirlitið verður ríkisvætt.
- Í niðurstöðu starfshóps kom fram að eftirlit sé of íþyngjandi fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki en tilhneigingin hefur verið að kostnaður aukist enn frekar við tilfærslu á eftirlitsverkefnum til ríkisins og mætti taka eftirlit með fiskeldi sem færðist til MAST sem dæmi. Almennu eru gjöld fyrir eftirlit heilbrigðiseftirlits hófleg og gjaldskrá endurskoðuð árlega.

- Fram kom að hætt er við að aðeins þau verkefni sem standa undir sér séu færð til ríkisins en þau sem bera ekki eftirlitsgjöld eins og umsagnir, húsnæðis-skoðanir og tiltektarmál á lóðum og lendum verði látin sitja eftir hjá sveitarfélögum.
- Ef aðeins matvælaeftirlitið verður flutt til ríkisins er hætt við að það sem eftir stendur sé ekki nóg til að halda úti heilbrigðiseftirliti.
- Fram kom að SÍS hefur ekki fengið beiðni um samráð og það hefur lítið verið rætt í stjórn Sambandsins og ekki sé búið að meta kostnaðinn fyrir sveitarfélög ef af flutningnum verður.
- Rætt var um önnur eftirlits-embætti á vegum sveitarfélaga og hvort gagnrýni á samræmi milli sveitarfélaga ætti ekki við um byggingarfulltrúa, slökkvilið og jafnvel vinnueftirlit.
- Rætt um einkarekstur í samhengi við eftirlitið og hvort eftirlitið geti verið einkavætt, það væri ólíklegt þar sem ekki ertu til staðlar um alla þætti eftirlit sem er líkast til forsenda fyrir einkavæðingu.

•

Ákveðið að heilbrigðisnefnd taki málið aftur til sín og formi erindi til sveitarfélaganna varðandi viðbrögð við tillögum um að færa eftirlitið til ríkisins. Umhverfisráðherra hefur boðað að ekki verði af breytingunum ef sveitarfélög vilja þetta ekki en svo eru sveitarfélög kannski ekki að svara og breytingarnar gætu gengið í gegn.

2. Þorsteinn lagði fram tillögu að tímabundnu verkefni sem fellst í að ráða sérstakan starfsmann í t.d. ár til að sinna eingöngu tiltekt á lóðum og lendum. Kostnaður væri milli 15 og 20 milljónir eftir því hvort hann þyrfti sérstakan bíl.
  - Spurt var hvort hægt væri að sinna þessari skyldu án auka fjármans, með forgangsröðun og með því að heilbrigðiseftirlitið nýti sér starfsmenn sveitarfélaganna. Fram kom að valdið er hjá heilbrigðisnefnd og starfsmenn eftirlitsins er framlengdur armur nefndarinnra. Tiltekt s.s. .álíming á bíl er stjórnsýslu-ákvörðun.
  - Tillagan snýr að stóru og flóknu málunum. Með núverandi starfsmannfjölda er ekki svigrúm til að vera að vinna í mörgum slíkum málum á sama tíma er þrýstingur frá sveitarfélögum að heilbrigðiseftirlitið fari í tiltektir. Nú ná starfsmenn heilbrigðiseftirlits ekki enn að sinna öllu lögbundnu eftirliti sem verður að hafa forgang. Ef sérstakur starfsmaður væri í verkefninu eins og dæmi eru um á Suðurlandi og á Suðurnesjum yrði meiri gangur í tiltektarmálum og eftirlitin geta betur komið á móts við óskir sveitarfélaganna. Stór tiltektarmál eru flókin og taka mikinn tíma og hætt við að þau dagi uppi vegna annarra verkefna. Það er svolítið reynslan.
  - Fram kom að bílar eru stundum ekki teknir þrátt fyrir að límt sé þá þetta hefur t.d. komið til þegar starfsmenn Vöku eru í sumarleyfum, þetta kemur sér illa en lítið hægt að gera.
3. Lögð fram drög að samþykkt um vatnsverndarsvæði á Vesturlandi og í Kjósarhreppi. Horfa þarf á setningu samþykktarinnar sem langtímaverkefni þar sem umræða þarf að fara fram hjá sveitarfélögum. Ef tryggja á hreint neysluvatn til framtíðar þarf að vernda en það geta verið hagsmunaárekstrar. Á sama tíma vantar heilbrigðiseftirlitinu leiðbeiningar hvað má og hvað má ekki innan vatnsverndarsvæða. Sambærileg samþykkt er í gildi á höfuðborgarsvæðinu og á Suðurlandi.
  - Rætt um að mögulega sé samþykktin of íþyngjandi og að þetta gæti komið í veg fyrir vatnstöku á sumum svæðum. Áhyggjur voru að einhverjum vatnsveitum þyrfti að loka.

- Fundarmenn almennt sammála um að sé tímabært að setja samþykkt sem þessa að ígrunduðu máli, þar sem neysluvatnið þurfi að vera í fyrsta sæti.

Ákveðið að unnið verði áfram með skjalið og það lagt fyrir heilbrigðisnefnd sem mun svo áfram koma því til umsagna og umfjöllunar hjá sveitarstjórnnum.

4. Lögð fram drög að samþykkt um hunda- katta og gæludýrahald á Vesturlandi og Kjósarhreppi.
  - Framkvæmdastjóri varpaði því fram hvort skráningar væru mögulega óþarfar þar sem allir hundar eru örmerktir og því auðvelt að finna eigendur ef á þarf að halda. Hægt væri að einfalda stjórnáráðgjafu ef ekki þarf að skrá hunda og halda utan um þá. Hundaeftirlit hefur mikið færst yfir á Facebook.
  - Fram kom að betri valdheimildir vantar gagnvart erfiðu málunum s.s. þegar hundar bíta fólk eða önnur dýr. Rætt var um ýmsa möguleika varðandi valdheimildir.
  - Almenna reglan er að dýraeftirlitsmaður ætti að hafa fyrstu aðkomu að máli með formlegu bréfi og það ber ekki árangur þá að vísa máli til heilbrigðiseftirlits.
  - Rætt um að setja þyrfti skýrari verklagsreglur milli aðila.

Ákveðið að áfram verið unnið að samþykktinni og hún síðan send á sveitarfélög til umfjöllunar. Einnig er velkomið að senda athugasemdir við fyrirleggjandi drög.

5. Kynnt var sú staða sem er komin upp að mengaður úrgangur hefur engan farveg og búið að loka fyrir að honum sé skilað inni á urðunarstaði, Umhverfisstofnun hefur lokað fyrir þessa leið sem er skv. lögum með meðhöndlun úrgangs að ábyrgð sveitarfélaga. Þetta á líka við um úrgang sem dælt er upp úr olíugildrum. Fram kom að sama er uppi með dýraleyfar. Hættan er á að þessi mengun dreifist út um allar koppa grundir ef ekki er brugðist hratt við þessari stöðu. Sveitarfélög þurfa að taka samtalið við Umhverfisstofnun hvað er best að gera. Mögulega væri hægt að setja upp aðstöðu með starfsleyfi til meðhöndlunar á menguðum jarðvegi á urðunarstöðum.

Fundi slitið kl. 15:30